

Komentari OHR-a u vezi s obilježavanjem 9. siječnja kao Dana Republike Srpske

Ured visokoga predstavnika želi se osvrnuti na sračunato pogrešne izjave i poteze, prije svega nekih organa vlasti Republike Srpske, kojima smo u posljednjih nekoliko dana svjedočili u vezi s neustavnim obilježavanjem Dana RS 9. siječnja.

Proslavljanje Dana RS 9. siječnja pokazuje očigledno nepoštivanje vladavine prava i otvoreno nepoštivanje sudskih odluka. Ustavni sud BiH odlučivao je o usklađenosti 9. siječnja kao Dana RS s Ustavom BiH te utvrdio da je obilježavanje toga dana neustavno.

Ponovivši da se ne protivi Danu RS ukoliko se on organizira i obilježava sukladno postojećem zakonskom okviru, visoki predstavnik Valentin Inzko konstatirao je da je “poštivanje vladavine prava preduvjet za svaku suvremenu demokraciju. Vladavina prava nije švedski stol koji daje mogućnost izbora. Odluke Ustavnog suda BiH su konačne i obvezujuće i moraju se poštivati u cijeloj BiH.” Nadalje je istaknuo da je “obilježavanje Dana RS na način koji vrijeđa ili pak plaši druge građane, uključujući i povratničke zajednice, izvan svakog razuma i da ga nadležni pravosudni organi moraju sankcionirati.”

U posljednjih nekoliko dana također smo često bili svjedocima

pogrešnoga predstavljanja statusa države Bosne i Hercegovine i odnosa između entiteta i države. Ustav jasno definira Bosnu i Hercegovinu kao državu koja se sastoji od dva entiteta, Federacije BiH i Republike Srpske. Ona nije sastavljena od dva entiteta, kao što se uporno i pogrešno tvrdi. "Bosna i Hercegovina je međunarodno priznata država, čiji suverenitet i teritorijalni integritet su zagarantirani Općim okvirnim sporazumom za mir, Ustavom BiH i međunarodnim pravom – dakle upravo ono što entiteti nisu. Sukladno tome, Republika Srpska nije država, kao što tvrdi član Predsjedništva Dodik. Sukladno Mirovnom sporazumu, entiteti nemaju pravo na otcjepljenje i postoje samo na osnovu Ustava BiH. Entiteti nisu države, bez obzira na to koliko često netko tvrdio suprotno," rekao je visoki predstavnik Inzko. Stoga će o netočnim tvrdnjama o državnosti RS biti izviješćeno Vijeće sigurnosti UN.

Konačno, bez obzira na pokušaje izvrtanja činjenica o državnom pravosuđu, ono je čvrsto utemeljeno u Daytonskom mirovnom sporazumu i Ustavu. "Ustavni sud je ključna daytonska institucija s isključivom nadležnošću za rješavanje sporova između različitih razina vlasti. Nazočnost međunarodnih sudaca u Ustavnom sudu BiH u Daytonu su podržali svi i ono ostaje od ključne važnosti kada se osporavaju sami temelji Ustava. Nepoštivanje vladavine prava u slučaju neustavnog obilježavanja Dana RS devetog siječnja veoma je glasan argument za nastavak postojećih aranžmana", rekao je visoki predstavnik Inzko.